

Integrationspolitik for Albertslund kommune

1. Indledning

1.1. Baggrund

Det er politisk besluttet, at der skal udarbejdes en integrationspolitik for Albertslund Kommune, som udtrykker hvilke værdier og mål, der lægges vægt på i kommunens integrationsindsats.

Formålet er at opnå en sammenhængende integrationsindsats i kommunen, ved at udarbejde en kommunal integrationspolitik, som alle medarbejdere skal tage udgangspunkt i.

Erfaringen har vist, at konsekvensen af ikke at have fastsat rammer for integrationsindsatsen er, at den enkelte medarbejder ofte tager udgangspunkt i sin egen forståelse af integrationsbegrebet i det daglige arbejde. Dermed risikeres det for det første, at kommunens integrationsindsats bliver usammenhængende. For det andet kommer kommunens integrationsindsats til at hvile på den enkelte medarbejders opfattelse af integrationsbegrebet snarere end kommunalbestyrelsens vision for integrationsindsatsen.

Det forventes, at en integrationspolitik bl.a. kan være med til at sikre den bedst mulige sammenhæng mellem:

- > de politiske visioner og kommunens daglige integrationsarbejde
- > de forskellige kommunale tiltag på integrationsområdet
- > den kommunale integrationsindsats og civile integrationsproces

Endvidere forventes det, at en gennemgang af kommunens egne og andre kommuners erfaringer i forhold til mere konkrete integrationsopgaver vil kunne føre til et kvalitetsløft ifht. kommunens integrationsarbejde.

Dette notat beskriver, hvilke overordnede værdier og mål integrationsindsatsen i Albertslund Kommune skal baseres på. I forlængelse af dette notat konkretiserer de enkelte forvaltninger de opstillede værdier og mål med det formål at operationalisere dem specifikt til forvaltningernes arbejdsområder. Dette notat og forvaltningernes notater udgør til sammen Albertslund Kommunes integrationspolitik.

1.2. Erfaringsopsamling

Som led i processen med at udarbejde en integrationspolitik har været afholdt en interview-række med kommunens nøglepersoner på integrationsområdet.¹

Blandt de interviewede er bl.a. repræsentanter for:

- > Politiske udvalg
- > Integrationsrådet
- > Konsulenter på området (tosprogskonsulent, uddannelseskonsulent, etnisk konsulent mm.)
- > Etniske organisationer
- > Foreningslivet
- > Daginstitutioner
- > Skoler
- > SSP

I alt har ca. 40 personer med forskellig tilknytning til området deltaget i interviewrækken.

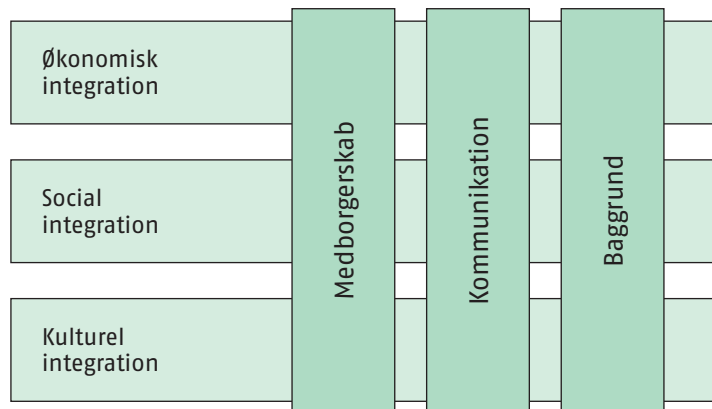
Blandt de adspurgte findes forskellige tilgange til, hvad der specielt bør fokuseres på ifht. kommunens integrationsindsats. Alligevel har der dog været en del standpunkter og værdier, som er gået igen i, om ikke alle, så en væsentlig del af de adspurgtes besvarelser.

Note 1: Projektgruppen har inviteret et bredt udsnit af nøglepersoner på integrationsområdet til at deltage i interviewrækken. Det var dog ikke alle, der ønskede/havde mulighed for at deltage.

1.3. Opbygning

Med udgangspunkt i de foretagne interviews har kommunen valgt at fokusere på elementerne i den nedenstående model som grundlag for en kommunal integrationspolitik.

Model 1: Værdier i integrationspolitikken.

I integrationsindsatsen indgår tre sidestillede dimensioner: Økonomisk integration, social integration og kulturel integration. På tværs af disse dimensioner er lagt tre områder, som beskriver, hvad kommunen mener, der skal til for at opnå en vellykket integrationsindsats. Disse områder er: Medborgerskab, kommunikation og baggrund.

I det følgende skitseres nogle generelle betragtninger omkring integrationsindsatsen, hvorefter elementerne i model 1 gennemgås.

2. Generelle betragtninger ifht. integrationsindsatsen

Der er centralt at erkende, at en vellykket integrationsindsats ikke opnås fra den ene dag til den anden. Integration er en dynamisk proces, som under de rette betingelser, på længere sigt, fører til en stigende integration mellem etniske danskere og etniske minoriteter.²

Endvidere er det vigtigt at være opmærksom på, at gruppen "etniske minoriteter" ligesom gruppen "etniske danskere" ikke er homogene størrelser. Det er derfor yderst centralt, at integrationsindsatsen tager udgangspunkt i det enkelte individ, snarere end i et billede af etniske minoriteter eller etniske danskere som fasttømrede grupper.

Integrationen mellem etniske danskere og etniske minoriteter foregår i mødet mellem mennesker, f.eks. på arbejdspladsen, i daginstitutionerne, i skolerne, i foreningslivet og i boligkvartererne. Det er her integrationen foregår i praksis. Derfor er det vigtigt, at der skabes et rum for, at de implicere-

rede parter, med udgangspunkt i integrationspolitikken, selv kan finde praktiske løsninger på de problemer, der kan opstå, når personer med forskellige baggrunde skal indgå i fælles sammenhænge.

Både etniske minoriteter og etniske danskere er ansvarlige for en vellykket integrationsindsats.

Det er kommunalbestyrelsens rolle i integrationsindsatsen at fastsætte en integrationspolitik. På baggrund af integrationspolitikken er det forvaltningernes rolle at understøtte integrationsindsatsen.

For at opnå en vellykket integrationsindsats forventes det derfor, at alle borgere og ansatte, når de indgår i kommunale sammenhænge, lever op til kommunens værdier på området. Endvidere forventes det, at ansatte reagerer på andre ansattes og/eller borgeres handlinger, hvis disse er i modstrid med kommunens integrationspolitik.

Note 2: Når begrebet "etniske danskere" anvendes i beskrivelsen af integrationspolitikken i stedet for det mere enkle "danskere" skyldes det, at politikken også omfatter personer med dansk statsborgerskab men med anden kulturel baggrund.

3.1. Medborgerskab

Det er centralt at alle indbyggere i Danmark, etniske minoriteter såvel som etniske danskere, betragtes som medborgere i det danske samfund.

Samfundets kerneværdier

Vi lever i Danmark. Derfor er det naturligt, at integrationen tager udgangspunkt i det danske samfund og dets kerneværdier. Således er der i Danmark en majoritetskultur, som igennem historien har været med til at definere det danske samfund til at fremstå, som det gør i dag. Historiske begivenheder, som f.eks. kvindekampen, har ligget til grund for udviklingen af samfundet. I takt med den historiske udvikling af samfundet er der blevet foretaget nogle til- og fravalg på baggrund af en tro på, at nogle værdier er bedre end andre.

De grundlæggende værdier, som det danske samfund baserer sig på, er ikke statiske og uforanderlige men kan udfordres i mødet med nye og anderledes værdier. Mange af det danske samfunds kerneværdier er dog så grundlæggende for samfundets opbygning, at disse næppe vil bortfalde i mødet med nye værdier. Dette udelukker imidlertid ikke, at værdierne med tiden kan variere i deres form. Et eksempel herpå er demokratiet. Der er næppe nogen, der forestiller sig, at demokrati vil forsvinde som en kerneværdi i det danske samfund. Imidlertid har demokratiets form vekslet gennem historien mellem demokrati som enighed opnået gennem dialog og demokrati baseret på flertalsafgørelser.

Det danske samfund er bygget op omkring nogle kerneværdier, som alle personer, der opholder sig i Danmark, skal

indrette sig efter. Indenfor rammerne af disse kerneværdier har alle borgere imidlertid mulighed for at definere deres eget liv.

Kerne værdierne gælder for hele det danske samfund og er værdier, som alle kommuner vil være enige om.

En kerneværdi er, at retshåndhævelse og den dertil knyttede magtudøvelse skal være baseret på lovgivning, herunder de konventioner Danmark har tilsluttet sig (f.eks. Menneskerettighederne). Dansk lovgivning skal derfor overholdes uanset religiøse forskrifter eller kulturelle traditioner.

Desuden er det en kerneværdi, at Danmark er et demokratisk land, der lægger vægt på ligestilling mellem individer uanset f.eks. køn eller etnisk oprindelse samt lægger vægt på individets frihed, herunder bl.a. ytringsfrihed og religionsfrihed. Disse kerneværdier forventes det, at alle borgere accepterer og overholder.

I det nedenstående gives nogle eksempler på konsekvenser af kerneværdierne. Eksemplerne skal ikke ses som en udtømmende liste, men snarere som forskellige eksempler på emner, der ofte i trækkes frem i integrationsdebatten. Nogle af eksemplerne er reguleret direkte af lovgivningen, mens andre udspringer af værdier som f.eks. individets frihed.

Kerne værdier:

- > Lovgivningen kommer forud for kulturelle og religiøse meninger.
- > Det er således den enkelte person, der vælger for sig selv – og ikke den familie eller det sociale, religiøse eller kulturelle fællesskab, som personen indgår i. På

- den anden side kan en person ikke påberåbe sig hensyn, der krænker andres rettigheder og pligter.
- > At alle borgere gør brug af deres stemmeret for derigennem at præge det samfund de lever i.
 - > Det er en forudsætning for velfærdsstaten, at alle samfundets borgere betaler skat af deres indtægt.
 - > Der er undervisningspligt for alle børn i skolealderen.
 - > Mænd og kvinder samt drenge og piger er ligestillede i alle henseender. Samfundet stiller lige krav til mænd og kvinder samt drenge og piger.
 - > Der er religionsfrihed i Danmark, men samtidig skal man respektere, at alle har ret til at have deres egne meninger også om religion, ideologi og politik.
 - > Korruption accepteres ikke i det danske samfund.

Problemområder relevante ifht. kerneværdierne

- > Familiens ære versus individets frihed, tvangsægteskaber, omskæring og æresdrab.
- > Længere ophold i udlandet udenfor skolernes ferier hindrer undervisningen og integrationen af børnene i det danske samfund
- > Piger og drenge skal følge undervisningen i folkeskolen i alle obligatoriske fag, herunder deltage i undervisning i både håndarbejde, hjemkundskab, sløjd og idræt.
- > I Danmark er det ulovligt at slå sine børn – også som led i barnets opdragelse.

- > Undertrykkelse af kvinder accepteres ikke.
- > Man kommer ingen vegne med sit ønske ved at tilbyde bestikkelse, f.eks. i forbindelse med boligansøgning eller kommunale ydelser.
- > Det skal respekteres, at ikke alle mennesker har ens traditioner, påklædning eller kostvaner.³

I Albertslund Kommune er holdningen, at alle borgere i høj grad skal have lov til at bestemme over sit eget liv og praktisere den religion, personen ønsker. Imidlertid er der visse spilleregler, som skal overholdes.

Spillereglerne udspringer blandt andet af en holdning om, at Danmark er en verdslig stat med en vid grad af adskillelse mellem politik og religion. Dette betyder, at alle har ret til at praktisere deres religion også udenfor hjemmet. Men det offentlige rum indrettes ikke til at understøtte religiøse behov.

Spillereglerne udspringer endvidere af et ønske om at skabe kontakt og relationer på tværs af kulturer, samt at sikre de etniske minoriteter de nødvendige redskaber til at kunne begå sig i det danske samfund på ligefod med de etniske danskere.

I det nedenstående gives nogle tilfældige eksempler på, hvordan kommunens borgere og ansatte bør forholde sig til forskellige områder. Det forventes, at ansatte reagerer på andre ansattes eller borgeres handlinger, som er i modstrid med kommunens integrationspolitik. Det forventes endvidere, at der findes praktiske løsninger i situationer, hvor kulturelle modsætninger spidser til.

Eksempler på konsekvenser af de politisk bestemte spilleregler:

- > Valg af ægtefælle er individets eget. Det er fuldt acceptabelt, at en person bosat i Danmark kan gifte sig med en person fra udlandet, hvis begge parter indgår ægteskabet af egen fri vilje. Ægteskabet kan altså kun indgås med begge parters fulde samtykke uden pres.
Ved henvendelse fra en borger omkring tvangsægteskab skal den ansatte omgående gribe ind. Endvidere opfordres borgerne til at forhindre tvangsægteskaber, hvis de får kendskab til et sådan tilfælde.
- > Det er vigtigt, at den ansatte skaber et tillidsforhold mellem skole og forældre ved at gå i dialog om hinandens forpligtelser, forventninger og bekymringer ifht. undervisningen og deltagelse i lejrskoler. Deltagelse i skolens aktiviteter er centralt og er med til at styrke det sociale fællesskab og inddragelse af det enkelte barn i gruppen.
- > Alle elever skal deltage i skolernes gymnastik- undervisning (incl. badning). De fysiske badefaciliteter i forbindelse med sportsudøvelse indrettes ikke efter religiøse hensyn. Imidlertid bør der på den enkelte skole findes praktiske løsninger ifht. badning, men kontrollen med badningen og hygiejneforholdene skal opretholdes. Elevens påklædning skal passe til den aktivitet eleven skal udføre (f.eks. i forbindelse med svømning).
- > Alle borgere har ret til at opdrage deres børn, som de ønsker, så længe de ikke overtræder den gældende lovgivning og internationale konventioner. Det accepteres imidlertid ikke, at der vises disrespect overfor en kvindelig pædagog eller lærer pga. dennes køn. Endvidere er det centralt, at børnene ved, at når de opholder sig i institutionen eller skolen, er det institutionens eller skolens regler, der gælder og skal respekteres.
- > Alle, der af Social- og Sundhedsforvaltningen skønnes at have behov herfor, har ret til en hjemmehjælper eller en plads på plejehjem. Imidlertid har borgeren ikke ret til selv at bestemme, hvem de ønsker eller ikke ønsker som hjemmehjælper i kommunale sammenhænge. Dette betyder bl.a., at borgeren ikke kan frasige sig en hjemmehjælper fordi hjemmehjælperen af etnisk oprindelse/etnisk dansker, er mand/kvinde eller ung/gammel.
- > Foreningsarbejde er baseret på frivillig arbejdskraft. Det er derfor et fundament for foreningslivet, at alle med tilknytning til en forening bidrager til foreningens aktiviteter.
Eksempelvis forventes det, at forældre, hvis børn spiller fodbold i den lokale fodboldklub, yder en indsats ifht. fodboldklubbens arrangementer. Denne indsats kunne bestå i kørsel til fodboldkampe, vask af fodboldtøj eller madlavning i forbindelse med arrangementer i klubben. Lederne af klubberne bør inddrage forældrene.

- > Alle samfundets borgere har ret til at praktisere deres religion. Dette betyder f.eks., at muslimer kan oprette moskeer og begravelsespladser i overensstemmelse med kommuneplanens bestemmelser. Kommunen giver dog ikke økonomisk støtte til sådanne projekter.
- > En kvinde (eller mand) har ret til at være hjemmegående, så længe familien kan forsørge sig selv. Det anses imidlertid for centralt, at alle borgere tager aktiv del i samfundslivet fremfor at isolere sig i sit hjem. Aktiv deltagelse kan f.eks. finde sted gennem deltagelse i foreningslivet, i demokratiske sammenhænge, f.eks. brugerbestyrelser, og ved almindelig social omgang med andre.

Individsyn

Alle borgere i et samfund er individuelle personer med individuelle livsforløb, erfaringer, værdier og kvaliteter. Alle individer har forskellige roller i forskellige situationer. I én situation kan en person agere i rollen som mor, mens hun i en anden situation agerer som studerende, og i en helt tredje situation indgår i rollen som kurdisk kvinde.

Det er derfor centralt, at alle borgere, hvad enten de er etnisk danske eller af en anden etnisk oprindelse, mødes på ligefod og betragtes som individer med en nuanceret baggrund snarere end som repræsentanter for en bestemt kultur eller religion. Endvidere er det vigtigt at vise interesse for andre borgeres unikke situation og baggrund for herigennem at kunne danne sig et indtryk af og forstå baggrunden for en persons handlinger og holdninger.

Et eksempel, der kan illustrere dette, er en pædagog, der fortæller en tyrkisk mor, at det er godt for barnet, hvis det får en vitaminpille om dagen. Moren svarer, at det ved hun godt, for hun er læge. Eksemplet viser, at pædagogen kategoriserer moderen ud fra sin forforståelse af tyrkiske kvinder, som nogle der kan have brug for vejledning i sundhed, i stedet for at forholde sig til den enkelte person som et individ med en unik baggrund.

Accept af forskelligheder

For at opnå en succesfuld integrationsindsats må forskellighed accepteres som en del af det danske samfund. I den forbindelse er det vigtigt, at alle borgere udviser rummelighed overfor personer, som f.eks. har en anden baggrund, andre holdninger, en anden religion eller en anden kultur end de selv.

Det er eksempelvis ikke acceptabelt, at drenge opfatter piger som ludere, fordi de klæder sig efter den vestlige mode.

Ligeledes er det ikke acceptabelt, at muslimske piger generes, fordi de bærer hovedbeklædning eller anden etnisk påklædning.

Et eksempel på at accepterede forskellighed som en naturlig del af det danske samfund er, at der blandt andet serveres enten fisk eller vegetarretter til arrangementer, møder eller ligende, hvor en eller flere deltagere er muslimer.

Deltagelse, rettigheder og pligter

Samfundet bygger på deltagelse. Det er derfor nødvendigt, at alle borgere i samfundet såvidt muligt på eget initiativ indgår i demokratiske sammenhænge og tager del i samfundet. Deltagelse kan f.eks. foregå gennem politisk aktivitet, arbejdsmarkedet, foreningslivet, og almindelig social omgang med andre.

I forbindelse med integrationsindsatsen er det centralt, at alle borgere i samfundet sikres de samme rettigheder og muligheder, uanset om de er etnisk danske eller af anden etnisk oprindelse.

Nogle personer eller persongrupper kan have behov for særlige tilbud for at kunne opnå de samme muligheder som deres medborgere. Iværksættelse af sådanne særlige foranstaltninger kan være nyttige værktøjer til at sikre lige muligheder. Særlige foranstaltninger er imidlertid ikke et mål i sig selv, snarere er målet, at disse foranstaltninger på sigt skal overleve sig selv.

Samtidig skal man dog være opmærksom på, at alle mennesker har forskelligt potentiale, og at alle mennesker derfor ikke kan opnå de samme resultater på alle områder, selvom der iværksættes særlige foranstaltninger.

Et eksempel, som relaterer sig både til etniske danskere og etniske minoriteter, er kommunens tilbud om specialundervisning til elever, som har behov for ekstra støtte i skolen.

Et andet eksempel er, at man kan anvende tolke eller sproglige formidlere til møder i beboerforeninger med henblik på at fremme deltagelsen hos de af de etniske minori-

teter, som på grund af begrænsede danskundskaber kan have svært ved at forstå, hvad der sker på et sådan møde.

Det er vigtigt, at de krav, der stilles til den enkelte borger, ikke afgøres af personens kulturelle eller religiøse baggrund. Det er således ikke personens etniske baggrund men de personlige ressourcer, der afgør, hvilke krav der kan stilles til en person i en specifik situation.

Man skal ikke som offentlig institution være bange for at stille (de samme) krav til både etniske danskere og etniske minoriteter, så længe kravene stilles uden at belære folk om, hvordan de bør leve deres liv, samt så længe kravene stilles på baggrund af en respekt for den anden person baseret på gensidighed og ligeværdighed.

Et eksempel på dette er en muslimsk mand, som henter sit barn i vuggestuen. Inden manden forlader vuggestuen opstår behov for at skifte barnet. Manden, som ikke er vant til at skifte barnet, rækker barnet tilbage til pædagogen. Pædagogen siger til manden, som hun ville gøre til alle andre forældre i samme situation, at han selv lige kan skifte barnet henne ved puslebordet. Imidlertid har manden ikke tidligere skiftet barnet og ved derfor ikke, hvordan han skal gøre, med det resultat, at pædagogen vejleder ham, mens han selv skifter barnet.

Såvel etniske minoriteter som etniske danskere skal have mulighed for og har pligt til at udnytte deres personlige ressourcer.

+ MÅL FOR INTEGRATIONSINDSATSEN

MEDBORGERSKAB:

- > at alle borgere accepterer og overholder samfundets kerneværdier
- > at alle borgere betragtes som individer med en nuanceret baggrund, snarere end som repræsentanter for en bestemt kultur eller religion.
- > at forskellighed accepteres som en naturlig del af det danske samfund.
- > at alle borgere såvidt muligt og på eget initiativ indgår i demokratiske sammenhænge og tager del i det danske samfund.
- > at alle borgere sikres de samme rettigheder og muligheder, om nødvendigt gennem iværksættelse af særforanstaltninger.
- > at der stilles de samme krav til alle personer, på baggrund af disses personlige ressourcer, uanset kulturel eller religiøs baggrund.

3.2. Kommunikation

Kontakt

En vellykket integrationsindsats skal baseres på en åben kontakt mellem etniske danskere og etniske minoriteter, samt mellem forskellige grupper af etniske minoriteter.

Nogle gange foregår kommunikationen med en tolk. Det i disse tilfælde vigtigt, at alle parter (tolken, borgeren og myndigheden) forstår og overholder tavshedspligten, og at kvaliteten af tolkningen sikres.

Det er vigtigt for integrationen, at de etniske minoriteter færdes og trives i det danske samfund og ikke isolerer sig i deres bolig eller boligområde.

Dansk sprog og begrebsapparat

For at kunne begå sig i det danske samfund og opnå de samme muligheder som samfundets øvrige borgere, er det essentielt, at de etniske minoriteter lærer det danske sprog, så de kan fungere i det danske samfund.

Der kan være forskel på, hvor store krav der stilles til sprogkundskaberne hos forskellige personer. Det er f.eks. vigtigt, at børn lærer det danske sprog tidligst muligt og så godt som muligt for at kunne fungere i en dansk dagligdag, begå sig i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Samtidig må man imidlertid erkende, at nogle af de ældre personer af etnisk oprindelse aldrig kommer til at beherske dansk på et højt niveau. Disse personers undervisning i dansk bør derfor tilpasses deres evner og behov. Samtidig kan det være en fordel at undervisningen i danske samsfundsforhold for disse personer foregår på deres modersmål, så de får en bedre mulighed for at genkende sig selv i det danske samfund på trods af sproglige barrierer.

Undersøge problemer

I kontakten mellem forskellige kulturer kan det være svært at gennemskue og forstå uskrevne regler og normer – dette gælder både de etniske danskeres forståelse af de etniske minoriteter og de etniske minoriteters forståelse af de etniske danskere og det danske samfund. Derfor er det vigtigt, at såvel etniske danskere som etniske minoriteter yder en indsats for at lære om den kulturelle sammenhæng de indgår i. I denne forbindelse er det centralt, at alle gør sig umage for at søge at afdække baggrunden for opståede pro-

blemer snarere end at antage, at man allerede kender begrundelsen for, at et problem er opstået.

Et eksempel på en misforståelse kan være, at nogle forældre af anden etnisk oprindelse ikke vil lade deres datter tage med på lejrskole, fordi de er bange for at eleverne ser lejrskolen som en mulighed for at drikke alkohol, ryge eller sove i samme rum som drengene. Læreren forstår forældrenes reaktion som et forsøg på at forhindre datterens deltagelse i et dansk fællesskab.

Et andet eksempel på en misforståelse kan være, en arbejdsgiver der betragter sin tyrkiske medarbejder som værende doven, fordi medarbejderen kun gør det, han bliver bedt om og således ikke udviser selvstændigt initiativ. Da arbejdsgiveren konfronterer medarbejderen med sin utilfredshed, viser det sig, at medarbejderens tidligere arbejdspladser i Tyrkiet ikke har givet rum for selvstændigt initiativ, og han derfor ikke vidste, at dette var værdsat på hans nye arbejdsplads.

Et tredje eksempel er en muslimsk mand, som ikke vil give hånden til en kvindelig sagsbehandler. Sagsbehandleren kunne opfatte dette som uhøfligt og diskriminerende. Men sagsbehandleren beslutter alligevel at undersøge mandens motiver nærmere. På denne måde finder hun ud af, at manden normalt gerne giver kvinder hånden, men at han netop i dag havde foretaget en rituel afvaskelse inden han gik hjemmefra, fordi han skulle videre til fredagsbøn, og at

muslimer ikke må være i fysisk kontakt med kvinder mellem den rituelle afvaskelse og fredagsbønnen.

Integration er som tidligere nævnt en gensidig proces, hvor det er vigtigt, at alle parter har et ønske om at indgå i forståelsen af og løsningen af en given problemstilling. Det er i denne forbindelse vigtigt, at der reflekteres over løsningen, og at der sker en opfølgning på om løsningen har haft den ønskede virkning for begge parter.

Forklare vilkår og konsekvenser

Det kan være svært for de etniske minoriteter at leve op til alle de forventninger, der ligger i samfundets normer og uskrevne regler, alene fordi de ikke har mulighed for at kende til disse, hvis ikke man giver sig tid til at forklare hvilke forventninger, der ligger til dem i forskellige sammenhænge.

Et eksempel kan være et barn, der inviteres til børnefødselsdag hos en klassekammerat. I denne forbindelse forventes det, at alle melder tilbage, om de kan deltage i fødselsdagen eller ej, ligesom det forventes, at de børn, der deltager i fødselsdagen, tager en fødselsdagsgave med. For en forældre, der ikke er vokset op med denne uskrevne regel, falder det ikke nødvendigvis naturligt, at man tager en fødselsdagsgave med til fødselsdagen.

Et andet eksempel kunne være at en arbejdsgiver ved en medarbejders jubilæum vil give et håndtryk og knus til

denne. Medarbejderen er i dette tilfælde en kvinde med muslimsk baggrund, som føler sig utilpas ved denne handling. Her er det vigtigt, at medarbejderen gør opmærksom på denne grænse.

Derfor er det vigtigt at kommunikere om hinandens normer og uskrevne regler, så både de etniske danskere og de etniske minoriteter kan få et indblik i, hvilke ting man skal være opmærksom på i forskellige situationer, hvad baggrunden er, for at en norm eksisterer, og hvilke konsekvenser det kan have, ikke at følge normen.

+ MÅL FOR INTEGRATIONSINDSATSEN

KOMMUNIKATION:

- > at der eksisterer en åben kontakt mellem etniske danskere og etniske minoriteter, samt mellem forskellige grupper af etniske minoriteter.
- > at de etniske minoriteter lærer det danske sprog, så de kan fungere i det danske samfund.
- > at alle parter gør sig umage for at afdække baggrunden for opståede problemer.
- > at alle parter tager initiativ til at kommunikere om og forholde sig til hinandens normer og uskrevne regler.

3.3. Baggrund

Integration skal ses i sammenhæng med de sociale ressourcer hos kommunens borgere. En del af familierne af etniske oprindelse bosat i Albertslund Kommune er socialt sårbare.

Det er således vigtigt at skelne mellem sociale forhold og kulturelle/religiøse forhold i forbindelse med integrationsindsatsen.

De krav, der stilles til en person af anden etnisk oprindelse, skal derfor være de samme, som stilles til en etnisk dansker med den samme sociale og ressourcemæssige baggrund. For at en person betragtes som integreret, behøver denne altså ikke være en "super dansker", der taler det danske sprog flydende, klarer sig godt i skolen, får sig en uddannelse og et job og holder sig udenfor kriminalitet. Dette billede af at være velintegreret har selv mange etniske danskere svært ved at leve op til.

En høj kriminaliteten blandt unge af en bestemt etnisk oprindelse begrundes ofte med at disse unge tilhører en bestemt nationalitet/kultur og dermed er mere kriminelle end andre nationaliteter/kulturer. Imidlertid viser det sig, at andre begrundelser ligeledes kunne gøre sig gældende. F.eks. at frekvensen af socialt sårbare familier eller familier, der har oplevet krigstilstande tæt på kroppen, er større blandt familier af denne kultur/nationalitet.

+ MÅL FOR INTEGRATIONSINDSATSEN

BAGGRUND:

- > at der skelnes mellem sociale og kulturelle/religiøse forhold.

4. Tre dimensioner i integrationsindsatsen

4.1. Økonomisk integration

Økonomisk integration er en af hjørnestenene i integrationsindsatsen.

Det er centralt at de etniske minoriteter får mulighed for og tager initiativ til at blive integrerede på arbejdsmarkedet i stillinger, der matcher deres kompetencer. Ligesom det er vigtigt, at de etniske minoriteter har mulighed for at uddanne sig på ligefod med de etnisk danske borgere.

Den økonomiske integration er nødvendig, for at de etniske minoriteter kan blive selvforsørgende og istand til at bidrage økonomisk til velfærdssystemet på lige fod med etnisk danske borgere.

+ MÅL FOR INTEGRATIONSINDSATSEN

ØKONOMISK INTEGRATION:

- > at de etniske minoriteter bliver istand til at forsørge sig selv og deres familie.
- > at andelen af etniske minoriteter ansat i forskellige stillingstyper afspejler andelen af etniske minoriteter med de relevante kvalifikationer i kommunens opland (pendlingsområde).
- > at andelen af etniske minoriteter på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser som udgangspunkt afspejler andelen af etniske minoriteter i den relevante aldersgruppe.

4.2. Social integration

Der er flere aspekter, der er centrale ifht. den sociale integration.

Den første betingelse, for de etniske minoriteters sociale integration i det danske samfund, er, at de indstiller sig på at skabe sig en tilværelse i Danmark.

Modsat er det ligeledes nødvendigt, at de etniske danskere inkluderer og accepterer de etniske minoriteter som en del af og som borgere i det danske samfund.

Som tidligere nævnt, er det i mødet mellem mennesker, at integrationen foregår. Derfor er det vigtigt for integrationsindsatsen, at der skabes kontakt mellem etniske danskere og etniske minoriteter.

I denne forbindelse er det bl.a. centralt, at de etniske minoriteter lærer det danske sprog, i et omfang så de kan fungere, i de sammenhænge de indgår i.

Det er endvidere vigtigt, at de etniske minoriteter deltager som medborgere i det danske samfund. At de etniske minoriteter har kendskab til den danske kultur, samt det danske samfunds normer og regler – at de agerer i forhold til normer og regler, og/eller at de etniske minoriteter og etniske danskere indgår i en dialog om og udvikling af disse.

+ MÅL FOR INTEGRATIONSINDSATSEN

SOCIAL INTEGRATION:

- > at alle etniske grupper bosat i Danmark accepterer og inkluderer hinanden som en del af og som medborgere i det danske samfund.
- > at der skabes kontakt mellem etniske danskere og etniske minoriteter
- > at etniske danskere og etniske minoriteter indgår i dialog om samfundets normer og regler.
- > at de etniske minoriteter lærer det danske sprog, så de kan fungere i det danske samfund.

4.3. Kulturel integration

Det er centralt, at de etniske minoriteter accepterer og overholder samfundets kerneværdier. Så længe disse kerneværdier efterleves, har alle individer, etniske danskere såvel som etniske minoriteter, ret til at tilhøre og praktisere den kultur og religion, de ønsker.

Den gensidige accept af friheden til at tilhøre en bestemt kultur og/eller en bestemt religion er central for den kulturelle integration. Endvidere er det vigtigt, at etniske danskere og etniske minoriteter viser åbenhed, interesse og indsigt i hinandens traditioner og normer. I denne forbindelse spiller kulturmødet en central rolle. I forbindelse med kulturmødet skal ingen, hverken etniske danskere eller etniske

minoriteter, undertrykke deres egen kultur for at imødekomme andres kultur eller religion (medmindre kulturen på det relevante punkt strider imod samfundets kerneværdier). I stedet indgår begge parter i en dialog med det formål at finde praktiske løsninger på de problemstillinger, der måtte opstå i forbindelse med kulturmødet.

Som eksempel på dette kan nævnes en daginstitution, hvor der var opstået et problem i forbindelse med forberedelserne til en forestående grill-fest. For at imødekomme de muslimske forældres ønske om at undgå svinekød, havde pædagogerne planlagt, at hver familie selv skulle tage det kød med, de ønskede at grille. Det viste sig imidlertid, at de muslimske forældre ikke ville benytte en grill, som også blev anvendt til svinekød. For at imødekomme dette ønske forberedte pædagogerne de etniske danske forældre at tage svinekød med til grill-festen. Dette blev de etniske danske forældre utilfredse med, da de ikke mente, at det var rimeligt, at de skulle undertrykke deres kultur for at imødekomme de muslimske forældres ønske. Resultatet blev, at der til grill-festen blev opstillet to griller en til svinekød, og en der ikke måtte anvendes til svinekød. Således blev der fundet en praktisk løsning på problemet, som tilgodeså alle de implicerede parter.

+ MÅL FOR INTEGRATIONSINDSATSEN

KULTUREL INTEGRATION:

- > at de etniske minoriteter accepterer og overholder samfundets kerneværdier.
- > at etniske danskere og etniske minoriteter har mulighed for at praktisere deres kultur og religion, sålænge dette ikke strider imod samfundets kerneværdier.
- > at etniske danskere og etniske minoriteter viser åbenhed, interesse og indsigt i hinandens traditioner og normer

4.4. De tre dimensioners indbyrdes sammenhæng

En velintegreret person er en person, som er økonomisk, socialt og kulturelt integreret. Det billede som kommer til udtryk i det foregående er imidlertid et idealbillede af integration, som end ikke mange etniske danskere kan leve op til.

Man kan stille spørgsmålstegn ved, om en person, som arbejder i familiens kinesiske grillbar, som er selvforsørgende og velfungerende, men i fritiden udelukkende omgås kinesiske venner kan betragtes som velintegreret i det danske samfund.

Modsat kan man stille spørgsmålstegn ved, om en person, som er fuldt socialt integreret, taler det danske sprog flydende, men ikke har et job, og ikke fungerer godt i hverdagen kan betragtes som velintegreret.

Man må konkludere, at hverken, økonomisk, social eller kulturel integration kan stå alene, men at en velintegreret person må besidde elementer fra hver af de tre former for integration.

Udgivet af: **Albertslund Kommune** • Nordmarks Allé • 2620 Albertslund • Tlf. 43 68 68 68

E-post: albertslund@albertslund.dk • Web: www.albertslund.dk • Fotos: Erling Borre • Design og tryk: Schultz Grafisk/549409

